

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA. Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.

Två kommissioner men ingen rättvisa?

Många befarar att nästan alla av dem som förbrutit sig mot de mänskliga rättigheterna i Östtimor under den indonesiska ockupationen 1975—1999 och dess avveckling 1999 kommer att förbli ostraffade.

Hittills har dessa förbrytelser behandlats dels av SCU (Se artikel på annan plats i detta nummer.), dels av en särskild domstol i Jakarta. Dennas arbete kan snarast ses som en malplacerad fars, det har vi tidigare skrivit om, senast i nr 22 och 23.

Men det internationella samfundet har genom FN förbundit sig att ställa skyldiga till brott mot mänskligheten inför rätta och ge offren rättvisa. För att FN:s generalsekreterare under trycket av Indonesien och Östtimor, som sedan hösten 2004 diskuterat och förhandlat om en gemensam sannings- och vänskapskommission, inte skulle glida undan detta åtagande, skrev IFET i december 2004 till Kofi Annan. I brevet [1] kräver IFET att Annan utser en expertkommission för att utvärdera processerna mot dem som förbrutit sig mot de mänskliga rättigheterna i Östtimor 1999, som ett led i att åstadkomma rättvisa. Sanning och vänskap "kan inte ersätta rättvisa" enligt IFET. Hittills har inga förövare tillhörande högre eller mellannivåer ställts till svars. En expertkommission är nödvändig.

Den 18 februari utsåg Annan denna kommission, domare Prafullachandra Bhagwati från Indien, professor Yozo Yokota från Japan ordföranden i Fijis MR-kommission Shaista Shameem.

Den av Indonesiens och Östtimors regeringar disku-

terade gemensamma sannings- och vänskapskommissionen etablerades formellt den 9 mars av presidenterna i Jakarta. I dess stadgar står bland annat:

"The CTF will not identify perpetrators or assign individual responsibility. The effort by the two governments will instead absolve individuals of their moral and legal accountability, emphasizing institutional roles. The CTF is barred from recommending or initiating any prosecutions, no matter what it finds." [2]

Så, vad kommer att hända? Tiden går och en del av de skyldiga och en del av de överlevande offren dör innan rättvisa skipas. Hinner rättvisan någonsin ikapp?

Tommy Pollák

Fotnot: IFET - International Federation for East Timor - sammanslutning av internationella solidaritetsrörelser för Östtimor (s självständighet). 35 organisationer i samarbete och Östtimorkommittén är en av dessa.

Referenser:

1 - http://hem.bredband.net/poltom/OTK/IFET_to_SG_ComExp041220.pdf—Brev till FN:s generalsekreterare Kofi Annan (IFET) (på engelska)

2 - <http://www.etan.org/news/2005/03just.htm> - Truth Known, East Timorese Need Justice, Accountability for Rights Crimes Remains an International Responsibility (ETAN/US)